

Założenia brexitu w odniesieniu do handlu rolnego - możliwe konsekwencje

Seminarium informacyjne MRiRW nt brexit
Warszawa, 11 kwietnia 2019r.

Dr Izabella Lewandowska, Departament Strategii, Analiz i Rozwoju
tel. 623 10 25, e-mail: izabella.lewandowska@minrol.gov.pl

Cele stron/red lines w negocjacjach Umowy Wyjścia, w oparciu o art.50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE)

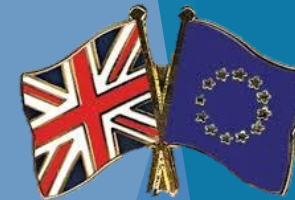
- ▶ Cele/red lines Zjednoczonego Królestwa Wlk. Brytanii i Irlandii Płn. (UK)
  - ▶ Zachowanie integralności terytorialnej
  - ▶ Wyjście z unii celnej z UE, tj. możliwość samodzielnego prowadzenia polityki gospodarczej, w tym handlowej
- ▶ Cele/ red lines UE
  - ▶ Zachowanie integralności/ ochrona jednolitego rynku
- ▶ Cel deklarowany jako wspólny
  - ▶ Uniknięcie widocznej (tzw. twardej) granicy między Irlandią (UE) i Irlandią Płn. (UK)

Umowa Wyjścia

- ▶ Zasadnicza część Umowy Wyjścia:
  - ▶ Ustanowienie okresu przejściowego,
  - ▶ Zachowanie status quo w okresie przejściowym
- ▶ Protokół ws. Irlandii/Irlandii Płn. - tzw. mechanizm *backstop* - cel: uniknięcie „twardej” granicy między Irlandią i Irlandią Płn., jednocześnie nie naruszając celów negocjacyjnych (red lines) stron.

Założenia mechanizmu *backstop*

- ▶ Utworzenie wspólnego terytorium celnego (*de facto* unii celnej) - bezcłowy wzajemny obrót towarowy
- ▶ Dostosowywanie polityki handlowej UK do wspólnej polityki handlowej UE - stosowanie takiej samej zewnętrznej (w relacjach z krajami trzecimi) taryfy celnej, jak wspólna taryfa celna UE
- ▶ Dostosowywanie prawa UK do prawa UE, w szczególności w zakresie reguł konkurencji, SPS, standardów w zakresie bezpieczeństwa i jakości produktów
- ▶ Wyznaczone dla UK limity poszczególnych kategorii wsparcia w ramach polityki rolnej
- ▶ Pozostanie Irlandii Płn., w zakresie przepływu towarów, we wspólnym rynku - obowiązywanie na jej terytorium prawa UE i orzecznictwa TSUE
- ▶ Obowiązywanie *backstopu* od momentu zakończenia okresu przejściowego do momentu zakończenia negocjacji i wejścia w życie nowej umowy regulującej relacje handlowe między UE i UK - charakter tymczasowy mechanizmu, bez wyznaczenia jednak konkretnej daty zakończenia jego obowiązywania.

Ogólne zasady wzajemnych relacji handlowych w sytuacji bezumownego wystąpienia UK z UE

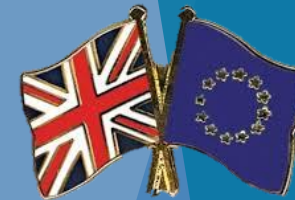
- ▶ Wzajemne relacje oparte na zasadach WTO
- ▶ Stawki celne we wzajemnych obrotach w wysokości zgodnej z klauzulą najwyższego uprzywilejowania (KNU), co oznacza stosowanie stawek *erga omnes* (niepreferencyjnych)
- ▶ Maksymalna wysokość brytyjskich stawek celnych KNU równa poziomowi stawek UE, zapisanych w liście koncesyjnej UE do WTO
- ▶ Kontyngenty taryfowe (TRQ) WTO podzielone między UE i UK w oparciu o wielkość importu z krajów trzecich w okresie referencyjnym (ostatnich trzech lat).

Cła UE w imporcie z UK w sytuacji bezumownego brexitu

- ▶ Wysokość ceł UE dla importu z kierunków traktowanych niepreferencyjnie - kolumna „stawka celna konwencyjna”
- ▶ Wspólna Taryfa Celna UE dostępna na stronie internetowej MPiT, w zakładce <https://www.gov.pl/web/przedsiębiorczosc-technologie/cła-unii-europejskiej>
- ▶ Dla Importerów z UK możliwość korzystania z kontyngentów taryfowych (TRQ) WTO, o obniżonej stawce celnej, o ile są one dostępne *erga omnes*
- ▶ Unijne TRQ WTO zapisane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/216 z 30 stycznia 2019r. - Dziennik Urzędowy UE, L 38 z 8.2.2019, str. 1-25
- ▶ Wprowadzenie ceł w imporcie z UK - negatywne konsekwencje w szczególności dla importerów mięsa (wieprzowe, drobiowe) oraz produktów rolnych przetworzonych, gdzie stosowany jest zmienny element rolny cła, uzależniony od zawartości produktu podstawowego (surowców) w towarze przetworzonym.

Cła UK w imporcie z UE po bezumownym brexicie

- ▶ Planowane cła UK po brexicie opublikowane na stronie <https://www.gov.uk/guidance/check-temporary-rates-of-customs-duty-on-imports-after-eu-exit>
- ▶ W odniesieniu do dużej części importowanych przez UK produktów rolno-spożywczych zerowe stawki celne *erga omnes*
- ▶ Stawki celne wyższe od zera w brytyjskim imporcie:
  - ▶ produktów najbardziej wrażliwych dla UK, jak mięso i przetwory mięsne wołowe, wieprzowe, drobiowe, baranie, masło, niektóre sery, cukier i melasa, bioetanol, świeża fasola,
  - ▶ produktów z innych stref klimatycznych, mających istotne znaczenie dla eksportu krajów rozwijających się, jak ryż, banany, oleje tropikalne, przyprawy, rum, kakao.
- ▶ Stawki równe stawkom konwencyjnym UE, wyznaczającym maksymalną wysokość ceł KNU, w brytyjskim imporcie mięsa baraniego, fasoli oraz produktów istotnych dla krajów rozwijających się, jak rum, banany, przyprawy, kakao, niektóre oleje
- ▶ Pozostałe, stawki celne KNU niższe od unijnych stawek konwencyjnych
- ▶ Otwarcie TRQ WTO i autonomicznych (tj. niezwiązanych, niewynikających ze zobowiązań traktatowych). TRQ *erga omnes* dostępne również dla importu z UE

Cła UK w imporcie z UE po bezumownym brexicie - c.d.

- ▶ Stawki celne preferencyjne w brytyjskim imporcie:
  - ▶ Z krajów, z którymi UK zawarła już umowy o wolnym handlu (FTA), i które wejdą w życie w momencie brexitu, jak Chile, Szwajcaria, Izrael,
  - ▶ Z krajów rozwijających się (LDC, GSP, GSP+), odrębne preferencje dla Autonomii Palestyńskiej, Indii, Indonezji, krajów Afryki Płd.-Wsch. (Komory, Madagaskar, Mauritius, Seszele, Dżibuti, Etiopia, Erytrea, Sudan, Malawi, Zambia, Zimbabwe),
  - ▶ 2.04.br. UK podpisała umowę handlową z krajami EOG (Norwegia, Islandia, Liechtenstein).
  - ▶ W planach UK zawarcie FTA z państwami, z którymi:
    - ▶ UK była związana takimi umowami jako członek UE (kraje Bałkanów Zach., kraje basenu M.Śródziemnego, Ukraina, Gruzja, Mołdawia, Turcja, Kanada, Meksyk, kraje Ameryki Środkowej, kraje Wspólnoty Andyjskiej, Japonia, Wietnam, Singapur),
    - ▶ UE rozpoczęła już negocjacje (Australia, Nowa Zelandia, kraje ASEAN, Mercosur),
    - ▶ może także z innymi państwami (np. Indie, USA).
- ▶ Tymczasowy charakter planowanych ceł

Bariery pozataryfowe we wzajemnych obrotach w sytuacji bezumownego brexitu

- ▶ Procedury i kontrole celne - konieczność zapewnienia kontroli w punktach granicznych, w szczególności nad kanałem La Manche (Calais, Dunkierka, Dover),
- ▶ Procedury i kontrole SPS - w okresie bezpośrednio po brexicie po stronie UK brak kontroli granicznych i certyfikatów weterynaryjnych w imporcie z UE, jedynie prenotyfikacje importerów, w przypadku importu towarów pochodzenia zwierzęcego, wysokiego ryzyka. Po stronie UE wprowadzenie kontroli SPS w punktach kontroli granicznej (tzw. BIP)
- ▶ Funkcjonowanie granicy na wyspie Irlandia - po stronie UK brak kontroli na granicy Irlandia/Irlandia Płn. - nie jest jasne jaki będzie system pobierania ceł.

Port of Calais

Port
Boulogne
Calais

Port of Calais: control areas, customs areas and veterinary/phytosanitary inspection areas.

FREIGHT

> EXPORT

- 1 Customs declaration area
- 2 Customs clerks office

> IMPORT

- 1 Veterinary and phytosanitary inspection service (VPIS) area
- 2 Customs documentary requirements' regularisation waiting area

- 3 VPIS area: living animals controls
- 4 VPIS area: refrigerated trucks consignment
- 5 Customs clerks office

TOURISM

- 1 Customs declaration and VAT recovery area

Możliwe negatywne konsekwencje bezumownego brexitu dla polskiego eksportu towarów rolno-spożywczych

- ▶ Obniżenie konkurencyjności na rynku brytyjskim eksportu z UE, w tym z Polski, w relacji do produkcji brytyjskiej
- ▶ Zmiana przepływów w handlu, tzn. zastępowanie importu z UE przez import na warunkach preferencyjnych z innych kierunków.
- ▶ Zwiększenie presji podażowej na rynku UE i tym samym ograniczenie możliwości lokowania polskiej produkcji na rynkach innych krajów członkowskich.

Niektóre inne zagrożenia związane z bezumownym brexitem

- ▶ Niebezpieczeństwo reeksportu z UK (Irlandii Płn.) do UE (Irlandii) tańszych, gdyż sprowadzanych bez cła lub po niższych stawkach, towarów z państw trzecich, jak również towarów niespełniających standardów UE
- ▶ Utrata statusu pochodzących z UE surowców z UK, wchodzących w skład produktów przetworzonych
- ▶ Brak porozumienia z UK, dotyczącego ochrony oznaczeń geograficznych (GI).

Opóźnienia w czasie konsekwencji brexitu dla eksportu towarów rolnych

- ▶ Niewielkie negatywne konsekwencje dla eksportu produktów pochodzenia roślinnego (owoce, warzywa, przetwory, zboża) w okresie bezpośrednio po brexicie
- ▶ W miarę upływu czasu konkurencyjność unijnego eksportu może ulegać jednak obniżeniu na skutek:
  - ▶ Podwyższenia brytyjskich stawek celnych
  - ▶ Wprowadzenia kontroli SPS i możliwego wprowadzania wymogów, odmiennych od prawa UE
  - ▶ Zawierania przez UK umów o wolnym handlu z kolejnymi krajami

Inne działania MRiRW w sprawie brexitu

- ▶ Wnioski Polski na Radzie UE Ministrów ds. rolnictwa i rybołówstwa, w marcu br.
  - ▶ Uwzględnienie możliwych negatywnych konsekwencji brexitu dla unijnego sektora rolnego w prowadzonych przez KE negocjacjach, dot. umów o wolnym handlu z krajami trzecimi
  - ▶ Do czasu oszacowania konsekwencji brexitu, powstrzymanie się KE od podejmowania zobowiązań w ramach negocjacji handlowych
  - ▶ Zaplanowanie dodatkowych środków w ramach WPR na wypadek pogorszenia się sytuacji na rynkach rolnych.
- ▶ Poparcie wniosków Polski przez szereg państw członkowskich.

Ważne kontakty

- ▶ Strona internetowa Komisji Europejskiej „EU agriculture and brexit”:
https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/farming/eu-agriculture-and-brexit_en
- ▶ Informacje na stronach inspekcji weterynaryjnej i fitosanitarnej:
- ▶ GIW <https://www.wetgiw.gov.pl/handel-eksport-import/brexit---wazne-informacje>
- ▶ PIORIN <http://piorin.gov.pl/eksport-i-import/brexit/>
- ▶ Unijny telefon informacyjny *brexit* dla obywateli/przedsiębiorców: *Europe Direct Contact Centre* 00 800 67891011 (obsługa w j. angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim, hiszpańskim)

Dziękuję za uwagę